

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Perspective de luptă.

În toiu luptelor, ce se deslănțuiesc asupra noastră și cari purcesc din tabere vrășmașe, ne dispută existența națională titlul de mai sus nu va surprinde pe cetitorii noștri.

Vor fi măchniți însă, când le spunem, că tocmai în aceste zile de grele încercări, când furia dușmanilor străini de nemulțumire, tocmai în aceste zile, în care se fac cele mai mari atentate asupra instituțiilor noastre, în aceste timpuri grele, cari reclamă necesitatea de apărare a tuturor românilor, vine „Unirea” din Blaș și ne pune în perspectivă dintr-o parte și ne pune în perspectivă dintr-o altă parte.

O înțelegem această. Uniții sunt înarmați de luptă. Lor le stau la dispozițiune fonduri grase pentru „zelarea” în proselitism; noue ne rămâne a ne apăra numai cuvântul adevărului și curățenia credinței, moștenită din străbuni.

Semnul de alarmă s'a dat începând cu nrul 1 al foiei și continuând în un articol de „anul nou românesc” (nr. 2), căci „Unirea” serbeză de două ori anul nou, ca nici o altă foie românească.

În acesti articlii se plânge „Unirea”, că „de la schisma lui Fotiu încôce răsăritul desbinat se ferește ca de foc a primi ceva dela biserica apusului... Răsăritului identic se pare, că tot ce vine din apus și cu deosebire dela Roma este eresie. În așa mare ură s'a prefăcut iubirea cea frumoasă împromutată între timpul răsăritului creștin, ce domina pe timpul marilor doctori ai bisericei sau cum îi numesc ritualul nostru marilor dascăli ai lumii: Ioan Gură de aur, Vasiliu cel mare și Gregoriu teologul.”

Fie-ne permis a observa, că nu Fotiu a făcut schismă în biserică, ci papii dela Roma au provocat o prințipalitate lor absolută, ér Fotiu a apărat biserica de ingerințele lumesci ale episcopatului din Roma. Biserica răsăritului nu e nici schismatică, nici disidentă, atribute, cu cari vrea să se

celeze „Unirea”. Disidentă se poate numi biserica „unită” de astăzi, care nu scie la ce biserică să se mai alăture. Totdeodată trebuie să observăm, că d-nii dela „Unirea” sunt de tot superficiali în istoria bisericească, deore-ce pe timpul „marilor doctori” în biserica lor, dar într'a noastră a marilor dascăli, n'a fost decât o biserică universală, și această biserică s'a divizat în urma tendințelor și inoierilor introdu-se de scaunul papal, inoieri contra spiritului bisericesc.

Imputerea „Unirei”, că nu primim calendarul Gregorian, o suportăm cu atât mai vârtos, că calendarul nostru s'a identificat cu viața poporului românesc. Sărbătorile noastre sunt așezate după calendarul Iulian și cărțile noastre bisericesci sunt îndreptari sigur în această privință. Să ne permită înșă acesti d-nii dela „Unirea” să-i întrebăm, că dacă ei au primit calendarul Gregorian, pentru-ce nu serbeză și sărbătorile deodată cu catolicii? de ce se folosesc de atâta iesuitism, încât spun una și fac alta? pentru-ce nu folosesc cărțile catolice în biserică? Da, pentru-că vreau să fie și cu apusul și cu răsăritul. Să ne mai permită să le spunem, că e prea mare ignoranța, ce o arată, când afirmă, că ziua de 25 Dec. cade chiar în timpul solstițiului de iarnă, de când ziua începe a crește, ér nóptea a scăde, deore-cedupă legile naturii e lucrul constat, că ziua începe a crește la 22 Decembre. Și dacă „dispozițiunea” aceasta a luat-o sântul scaun apostolic dela Roma” din cauză, că ziua începe a crește, atunci trebuie să mărturisim, că cu totă infalibilitatea, dar a făcut calcul greșit, pe cari ceisăraci cu duhul îi pot crede, precum afirma pot ei, că... „la nascerea Domnului creștinii desbinat din răsărit au saltat și s'au desfatat în urma dispozițiunilor scaunului Romei(?)! — ér la 1-a Ianuarie în urmomomentă și încep an nou și gratulează împrumutat în urma dispozițiunilor scaunului Romei(?)! și totuși „Unirea” se plânge, că ei „dic, că nu se supun pontificelui Romei, că el nu este capul bisericei.”

Da, o dic și mărturisesc, că papa nu e capul bisericei; ei nu vreau să primescă atâtea dispoziții absolutistice. Serbarea nascerei Domnului de altfel nu e o dispoziție a papei ci e un cult dezvoltat în biserica veche în care s'a practicat De dispozițiile papei nu vreau să scie ortodocșii.

Ne permitem însă érăși întreba-re: Uniții noștri, cari în dispozițiile papei, când serbeză anul nou: Îl serbeză cu Papa, ori cu românii?!

Dar toate acestea le face „Unirea” pentru ca să deducă, că românii uniți le servește această spre mare mângăere, că binecuvântările scaunului papal pentru ei au fostă de copioase „cât evenimentul santei uniri a fost ca o a doua nascere pentru uniunea română.”

Că ce a fost evenimentul santei uniri, vom arăta cu obiectivul Hurmuzachi și chiar cu Simion Bărnuțiu

De o camdată ne mai întretinem la următoarele:

„Unirea” în nr. 1 se espectoréză între altele astfelii:

În nr. 50 al foii noastre în articolul de fond vorbind despre căsătoria civilă am constat adevărul cunoscut în totă lumea, că creștinii gr. răsăriteni au primit totă legislațiunea civilă bizantină cu privire la căsătorie. Din împrejurarea această am dedus, că ei nici nu se pot plânge tare în contra căsătoriei civile, deore-ce pentru ei statul magiar face numai aceea, ce a făcut de mult statul bizantin.

Din pricina constatării acesteia s'a su-părat foarte „Telegraful Român” din Sibiu, și în nr. 137 ar voi să ne dovedescă, cumă n'ar fi așa. Se vede, că frații dela „Telegraful Român...” puțin își cunosc istoria dreptului bisericei proprie.”

Pe ce se rașimă motivele cele multe de desputeri dela biserica disidentă a răsăritului? Au nu pe novela 117 a împăratului Iustinian?.....

Astfelii stând lucrul, pentru ce legile împăraților bizantini să fie pentru dînșii legi sacre, éră legile parlamentului magiar aprobate de regele să nu fie sacre

Legislațiunea asta bizantină, purcesă nu din geniul cerese al creștinismului, ci din natura moleșită a grecilor și a orientailor, a luat căsătoria consistența și stabilitatea aceea, ce trebuie să o aibă între creștini, și carea în mare parte a avut-o chiar și la romanii păgâni. În urma legislațiunei acesteia sunt la greco-orientali despărțirile așa de multe și ușore. Cu deosebire însă nouă legislațiunea această primă de greco-orientali ne este mult necaz. La noi românii uniți căsătoria în conformitate cu spiritul creștin și cu geniul antic roman este și trebuie să fie consistentă și stabilă.....

Și fiindcă noi nu putem judeca căsătoria după legile bizantine, ci după ale bisericei, și nici nu-i putem despărți așa ușor, ce fac ei atunci? Își lasă legea, să fac greco-orientali.....

Astfelii stând lucrul, putem să dicem, că dacă Dumnezeu va permite introducerea căsătoriei civile la noi, de o parte codicele civil de căsătorie nu va fi așa lacs ca legislațiunea bizantină, de altă parte nici despărțirile nu vor fi așa ușore ca după legile bizantine dela gr. orientali. Și așa căsătoria civilă din punctul acesta de vedere nu ne va face atâta stricăciune ca novela lui Iustinian, după care se îndreptă gr. orientali, căci nu vor mai trece atâți gr. catolici la gr orientali, numai ca să se potă despărți.

Cu toate acestea însă ne-am bucura, dacă episcopatul gr. oriental la timpul seu ar fi soț de luptă cu episcopatul catolic în combaterea proiectului căsătoriei civile, deși când Tisza a făcut de două ori încercare de a introduce căsătoria civilă din necesitate, nici un episcop gr. oriental nici românesc, nici sârbesc nu a ăis nici un cuvânt.

În urmă le dicem dnilor dela „Telegraful Român”, să nu mai umble îmbetând atâta pe cei simpli cu frasa, că biserica dînșii nu e națională, căci le este comună cu creștinii și grecii. În rit nu e națională, căci ri-

FOIȚA.

„La Cața”

(Impresiuni dela adunarea generală a „reuniunii învățătorilor din districtul XI. al Făgărașului” dela 29 și 30 Nov. 1893.)

(Încheiere).

Abia ne-am recules din acestea cugete și întâlnim doi indiviđi cu niște prăjini în spate, cari vorbiau stricat românesc cu un al treilea, cari asemenea horogea biata limbă a noastră, de te lua mila de ea. Erau doi sêci cu îmblăcii și cu felezuitorea pe spate, și cu un compatriot sas, cari să înțelegea la oaltă în adevărata limbă de stat a Ardêlului în cea românească. Am întrebat si ne-am și ajuns scopul. Apoi am plecat pe drumul arătat cu convingerea că mai ușor poți comunica în limba română chiar și pe la granițele sêcuime, și că e foarte adevărat ceea ce se ădice, că adevărat un sas și un sêciu din Ardêl, numai românesc se pot înțelege la oaltă. Ne-am cerut mii de scuse dela geniul limbii noastre, că din

rêtăcire l'am fost abandonat, altă dată nu o vom mai face.

Când am ajuns în Cața m'am tređit din visuri horogite, și uitându-mă la orologiu era 10^{1/2} nóptea. Dar chiar și pe această vreme, românimea de acolo era destéptă, asteptând sosirea noastră. În câteva minute fiecare își avea omul, care cu bunăvoință proverbială îi punea la dispoziție cele de lipă unui călătoriu: o vorbă bună, un poftim de ședeți, poftiți la masă, ce mai este cum e asta, cum e cealaltă și în fine un poftim de vê „hodiniți” că-ți fi osteniți și e târđiu, puneă capăt tuturor întrebărilor și răspunsurilor, și ne-am dat o-dichnei. Diminêța recreați ne-am întrunit în localul ședințelor, scôla română, zidire cu etagiu, care costă pe comuna bisericească peste 3000 fl. v. a. După două ședințe, s'au participat la producțiunea teatrală, dată de tinerimea poporală română de acolo S'au jucat piesele: Cinel Cinel și Vivandiera cu un succes care ne-a lăsat uimiți, luând în considerațiune împrejurările de acolo și pretensiunile cu care am intrat în sala de producțiune. Elisabeta Bucur, o blondină care te săgeta din ochi, ca cu panganelul în rolul Smaranditei a jucat cu o precisiune

perfectă și așa de naturală, încât ai fi dat mult să fi în locul lui Graur, (G. Căboși) ca ție se-ți tragă din genă zimbînd, cum îi făcea acestuia. A și meritat Graur căci prea bine a reprezentat pe feciorul boeresc. Tot asemenea de bine au jucat Cornelia Urs, (fețița învățătorului local) Maria Pătoșan Maria Făgăraș și Maria Flinț; tôte îmbrăcate în costum național lucrat în familie cu mult gust. Le prindea crătințele de minune și erau adevărate flori, pe lângă veterarul învățătoriu Urs, care era adevărat conul Sandu pe bină. Buna interpretare a pieselor, în special Vivandiera întră atâta încăldit entuziasmul celor prezenți încât după căderea ultimă a cortinei, a răsărit, ca scântéua din cremene: „Destéptate române” care s'a cântat de sute de guri, stând în picioare până la fine. Reușita producțiunei poté încurătorii intelectuali: primo loco: domnișora Eugenia Mircea fca preotului local, ale cărei ostenele sunt de deplin remunerate prin iubirea și respectul cu care e încungiurată de tinerimea de acolo, care lucru ne-a făcut să o admirăm și să o felicităm, de asemenea și pe dl învățătoriu Urs il amintim cu laudă.

Cina comună care a urmat după reprezentățiune, cu tôte că a fost de post, ne a îndulcit preste măsură. Supa de pece-prôspêt, mazărea prezentată pe tipsii și arangiată în formă de turnulețe împodobite cu verdețuri, pece-friptură, sardele, icre, masline, prăjiture, pregătite de un specialist, și servite în parterul scôlei, de cătră d-na preotésă Mircea, d-șora Eugenia Mircea și, și alte femei ale membrilor comitetului parochial, ăice aceste bucate prompt servite au fost cu mult mai gustose, ca cele dela toastele, dovadă că post în côce, post în còce mai târđiu așa le-am jucat încât, era aprôpe să mâniem pe părintele Mircea că am jucat și pe dna preotésă.

Cumcă și vin s'a servit la masă dovadă toastele. Eu nu le amintesc fără amintesc, că în loc de musică la masă am avut corul florici, cu sucursul cântăreților dintre învățătorii. Toastele sêl perondaș cu cântări: Destéptă-te, Tricolorul, Andai buciurul Marșul lui Iancu, etc. în cât un agent al societăței de asigurare Gresham, care de față fiind, a mâncat bucate ortodoxe, ne admira cu gura căscată, ér noi ne mângăiam, că dacă cumva s'ar bolnăvi D-rul C... cel din poveste, fiindu-i la drépta ér

tu e grecesc. In organizațiune nu e națională, căci e protestantă săsescă."

"Unirea" vrând să facă din ne-gru alb nu se mulțamește cu răspunsul nostru, ci ne spune din nou: că statul magiar face numai aceea ce a făcut statul bizantin. E neadeveră această. Impărații bizantini, cărora le-a stat la inimă răspândirea creștinismului au ajutat biserica în toate împrejurările. Ei nu numai, că au primit dispozițiunile sinodelor ecumenice, și s'au supus hotărârilor bisericești, dar au căutat să le valideze, făcându-le esecutive tuturor supușilor, nemica neadau gînd dela ei. Legile lui Iustinian sunt în deplin acord cu spiritul creștinesc al bisericești. Acele legi le a observat întreaga biserică până la schisma provocată de papii Romei, 6r biserica romănescă până când nenorocire pentru romani s'a creat și la noi o biserică disidentă: biserica unită. Dar această o face "Unirea" ca să pôtă ajunge 6răși la o concluziune de insinuare, scriind: "*Astfelu stănd lucrul, pentru-ce legile împăraților bizantini s'6 fie pentru d6nșii legi sacre, 6r legile parlamentului magiar, aprobate de regele s'6 nu fie sacre.*"

Din interes confesional, cum se vede, uniții din piscul T6rnavelor, n'ar combate împreună cu biserica n6stră nici proiectul c6sătoriei civile, pentru c6 6ice "Unirea": "Dacă Dumnezeu va permite introducerea c6sătoriei civile la noi . . . c6sătoria civilă din punctul acesta nu ne face at6ta stric6ciune ca novela lui Iustinian, dup6 care se îndreptă greco-orientalii. . . ."

Ei o fac ac6sta mai mult din necesitate, constr6nși de catolici, merg6nd episcopatul unit cu episcopatul catolic magiar; sau dup6 cuvintele unui mare b6rbat: făc6ndu se și acum c6dă catolicilor.

Și trebuie cu mare măchnire s6 o spunem, c6 "Unirea" și la acest loc ca și de altă dată și permite o mare ne-cuviință față cu arhieriei nostri, precum și permite și față cu episcopii din România. N'avem alte cuvinte de spus dec6t, c6 d-nii dela "Unirea" s6 măture dinaintea ușilor arhierieilor d-lor, c6ci au destul de m6turat. Arhieriei nostri totdeuna au fost b6rbați, cari au luptat pentru binele și prosperarea bisericești, au sciut sarcina grea ce o au, și biserica n6stră e chemată prin reprezent6a ei a le apreția faptele, — dar nu "Unirea".

6n fața atributelor, ce ni le pune "Unirea" si a caracteristicii, ce o face bisericești n6stre, l6s6m s6 vorb6sc6 nep6rt6ntitorul istoric Hurmuzachi. D6nsul, scriind, c6 dup6 ce Atanasie a fost s6ntit de episcop 6n biserica catolică St. Anna, dup6 ritul catolic s6 prov6c6 la Klein, care 6icea, c6 episcopul unit

putea oferi ajutoriu 6n cas de lipsă. A fost 6ns6 de prisos, caci domnul agent aș a s'a simțit de bine, 6nc6t ne-a asigurat, c6 rar i s'a dat ocaziune 6n lungile lui c6lătorii prin diferite ț6ri s6-și petrec6 aș a de minunat cu poporul, ca și 6n mijlocul acestui popor cu calit6ți aș a de minunato. Subscrierul din entuziasmul, care l'au v6cut la aceasta convenire, și din puterea de viața observat6 la poporul acesta din granița secuimeii, am ajuns la convingerea, c6 dac6 t6te comunele bisericesci rom6ne, vor fi aș a conduse ca comuna Cața, atunci, ca s6 ne pôtă magiarisa, n'ar fi de ajuns un Kultur-egylet 6n Cluj cu c6teva filiale ci 6n fie care comună c6te unul. Dar nici atunci. Și de aceea eu recomand EMKE-istilor din Cluj, c6 dac6 am de cuget s6 ne magiarizeze, cante 6n casa fie c6rui roman 6n dup6 cuptoriu, și c6te g6ruri de gr6uruș vor g6si, s6 sc6t6 afar6 pe acesti l6rmuitori de tek tereknekuri și 6n locul lor s6 instaleze dup6 fie-care cuptoriu rom6nesc c6te o filială, atunci p6te c6 își vor ajunge scopul dar p6n6 atunci a trecut — alba prin ham.

Dup6 ridicarea mesei, vina la doi ceterași, s'a pornit un joc, pe care abia zorile

devenise un simplu vicariu teologic; apoi continu6 astfelu:

Atanasie și sincerii spriginitori unio-nistici și conaționali sei și-au ajuns scopul principal. Acesta 6ns6 n'a fost altul dec6t asigurarea pers6nelor 6n oficiu și 6n onoruri cu un venit mai mare, precum și 6n general, o c6p6tuire materială mai bună a clerului, care trece la uniune. Promisiunile și condițiunile, ce li se puneau 6n vedere sub decursul 6ntregei negocieri se reduceau la egala 6ndrept6țire a clerului unit cu cel catolic 6n t6te drepturile și privilegiile. . . Zor dup6 6mbun6t6țiri materiale, nu motive religiose de conștiință, c6știg vremelnic, și nu lumină spiritală, vederi egoistice și nu abnegațiuni morale au dictat actul de uniune și i-a condus la 6nființarea unei bisericești, care r6vnesce numai la interese materiale; 6ndat6 ce acestea i s'ar detrage 6ns6, ea ar trebui s6 se pr6v6le, c6ci 6i lipsesce partea internă. Numai cu m6na puternică a unui regim, ce o patrona și mijlocirea acestuia pentru 6mbun6t6țiri materiale au mai putut lungi vieța creaturii de predilecțiune a unui 6mp6rat evlavios și care dac6 nu era susținut6 din afară m6iestrit, amenința cu stingere, c6ci ea de repețite ori a putut fi susținut6 numai prin puterea brachială. . . . Dar cu c6t biserica gr. or. din Ard6l 6nfloresce și se desv6lt6 cu at6ta cresc6 mai mare pericolul pentru tov6rășia de religiune unită și ea se va ved6 constr6nsă s6 se ațture necondiționat ori la biserica romano-catolică, ori la cea gr.-orient. ; c6ci formațiunile transitorice perd cu at6t mai mult 6n teren și 6n existență, cu c6t formațiunile principale stabile, se desv6lt6 liber și apas6 asupra hermafrodiților. Pentru ac6sta vorbesce și 6mpregiurarea, c6 6n sinul bisericești unite n'a ajuns 6nc6 la fine procesul de fierbere și de desbinare, provenit din nesiguranța credinții. . . Dogmatice legate de Roma, biserica unită 6n privința judiciară și administrativă nu se p6te opune scaunului Romei, cu t6te c6 umbl6 dup6 independența și autonomia, ce a avut 6n biserica mamă pe timpul imperiului austriac. Cultul ce-l au 6n biserică de altfelu 6i caracteris6z6, c6 nutresc simpatii cu greco-orientalii, dar puterea din Roma caută s6 taie ori-ce 6nrudire și astfelu ea trebuie s6 m6ne pe apa catolicilor — și s6-și pierd6 cu totul caracterul greco orient. . . . Din ac6sta luptă de emulațiune este evident, c6 numai cel-ce nisuesce ori numai spre Roma, ori numai spre Constantinopol își are scopul mai bine determinat, dec6t acela, care cu un ochiu se uită spre r6s6rit și cu altul spre apus. Ciac6rul, care e condamnat unei astfelu de 6ncord6ri optice, aduce 6n perplexitate și pe cei-ce v6d bine, c6 el 6n adever n'a v6cut bine, ce a v6cut. Hermafrodiții au deodat6 doi inimi și doi amici, deosebindu-se ei de formațiunile principale ale unei grupe pe deoparte, 6r de alt6 parte s6m6m6nd cu ele. Biserica unită pus6 6ntre doi prietini și vr6șmași totodat6 e pericul6să amicului din cauza inimicului și vice-versa etc. . . .

S6 l6s6m s6 vorb6sc6 6n ac6sta privință și un membru al bisericești unite.

l'au 6nprăsciat. Dac6 nu m6 credeți pe mine, 6ntrebați pe Iacob 6na din P6rău și P. Cantar din Cuculata cari la 6 ore dimineța atrigau s6 nu deschidă șorocatele dela ferestri, c6 vine 6iua 6n casă 6r vice președintele I. C6p6ta, pe care c6nd a plecat la Cața 3 6nși l'au suit 6n postă, c6ci schiopa de un picior, s'a vindecat ca prin minune la sunetul clanaretului, 6nc6t 6ntreb6ndul, c6nd juca, care picior 6i d6re nu scia s6-și spun6. Multă vină p6rt6 la ac6sta familia p6rintelui Mircea, c6ci spre dimineț6, la cei mai pasionați eroi de joc le trimetea tot cu borcanele cafeaua neagră. Ac6sta s6 mi s6 cred6 și f6r6 martori. Dar nu-i fieric un p6cat, era 6ns6 p6cat c6 bie-tele florici, cari aș a de minunat s'au produs „s6 r6m6n6 cu lacr6mile pe obraz" ne-jucate.

6n fine, bună impresiune, bună primire și ospitalitate cu care am fost 6ntimpu-năți le asigur6 locuitorilor din Cața pentru totdeuna recunoștiința n6stră. Compatrioții sasi s'au 6tinut cam departe de noi, pușini doi trei au fost prezenti, p6te ca s6 nu le amintim povestea cu „mein Swager". C6ci iat6 cum st6 lucru dup6 cum mi-a istorisit Dr. C. . . . care a fost present la

6t6 ce 6icea B6rnușiu 6n vorbirea 6tinut6 la Blaș 6n 2/14 Maiu, 1848:

„Cu servitutea sc6ta n6ua se 6ntro-duce 6n clerul rom6n un servilism nou 6mpreunat cu cu o 6ng6mfare miserabilă mai ales 6n referință c6tr6 cei neuniți, cari nu aveau privilegiul uniților. Acest spirit necurat locuesce 6n m6năstirea din Blaș sub c6lug6ri: face advocați de iesuit și pe un Petre Aron; d6 lucru d6 ajuns episcopului Inocențiu și animoșilor protopopi de atunci; murind c6lug6rii r6m6ne ereditate capitulul, succesor 6n funcțiunile c6lug6rilor, și de aici s6 strecur6 la cler: episcopii, capitulul, protopopii și vicarii lucr6 pe 6ntrecute spre cea mai profundă durere a clerului și a t6t6 națiunea, ca s6 nu mai scape biserica nici odat6 de sub ac6st6 subditeț6 r6șinos6; 6ii nenorociți! cine ve va ap6ra, dac6 p6riniții vostri dau m6na cu str6inii 6n contra v6stră? ce ar 6ice episcopul Inocențiu, c6nd ar vedea, c6 acum n'are iesuitismul numai un advocat 6n biserica lui cea aservit6 și sf6șiat6 de iesuiti? ce a p6c6tuit biserica n6stră — 6ntreb6m cu episcopul Inocențiu, — dac6 nu cumva a p6c6tuit unindu-se de se pedepsesce cu infamia de desertor? Cu unirea a 6ntrat de o dat6 o ură 6ntre rom6ni, care a 6tinut mai bine de 80 ani. Iertați-me frașilor! s6 trec cu vederea furiele iadului, cari i-au sf6șiat pe rom6ni 6n acele timpuri nefericite, nu postulareți, ca s6 descriu, cum se certau 6ii cu p6riniții, cum s6 b6teau frați cu frași, f6r6 s6 scie pentru-ce, cum se afurisiau preoșii uni pe alții, cum lucrau marii ungueresci și mai ales episcopii lor 6nainte c6rtei ca s6-i fac6 uniți cu puterea pe rom6ni, cum 6nt6r6tau pe episcopi unii și pe c6lug6ri ca s6 fac6 proseliți din rom6ni; și acestia nu vedeau, c6 sunt numai nesce unelte, cu cari se folosia 6nvidia ungueresc6, ca s6 turbure pacea 6ntre frași. Cine ar putea spune suferințele rom6nilor sub acele turbur6ri?

Cei neuniți nici nu aveau pr6și, nici episcop, p6n6 ce c6d6r6 sub jugul s6rbesc, nu-i ap6ra nici o lege 6n ț6r6 și pe deputații, ce-i trimiteau la curtea 6mp6r6tesc6, dușmanii lor faceau de-i puneau la 6nchis6re. At6t erau de mari relele, cari le suferia națiunea rom6nă 6n urma unirei, 6nc6t dac6 pe la 1735, aș a dar6 numai peste 35 de ani, dup6 făcut6 unire se pl6nge amar protopopul unit Nic6ra Beianul c6tr6 episcopul Inocențiu cu aceste cuvinte: „tare m6tem, c6 nu vom avea alt folos din unirea ac6sta, care o am f6cut, ci vom r6m6n6 numai cu ura 6ntre frași și cu muștrarea cugetului". Nu mult dup6 ac6sta alt protopop predic6 6n biserica ac6sta (catedrală din Blaș), c6: „i-au 6nșelat pe rom6ni cu unirea, 6ns6 acum era t6rșiu pentru-c6 ura era 6nr6d6cinat6 6ntre frași și dușmanii rom6nilor, care nu dorm nici odat6, privegiu ca s6 nu se sting6 vre odat6 din mijlocul lor acest toc infernal. . . ."

adunare. Un compatriot de acolo c6s6tor-rindu-și deodat6 un ficior (6n Cața) și o fată (6n Homorod) p6rechile tinere s'au sosocotit, c6 pe cutare Duminec6 s6 merg6 la biserică 6n Cohalm. Ajung6nd ficiorul din Cața s'a suit sus 6n foișor s6 vad6 organele, 6r cel din Homorod, a r6mas jos cu nevestele. Intraceea preotul s'a suit pe amvon și a 6nceput predic6 cu cuvintele: Wer ist den dort oben? (ar6t6nd cu m6na c6tr6 organe, spre cer)

— „Dort oben ist mein Swager von Katzendorf" — response tinerul

Mart6 s6ra am plecat din Cața, 6r 6nv6ț6torii numai 6n Hoghizau deschis tr6i-stile și beau la vin c6nt6nd „Deșt6pt6te" cu ungerii de acolo; 6r 6n Șercaia unii au beat „Bruderschaft" cu sașii p6na Miercuri s6ra. S6 le fie de bine.

Concluziune: Un demn preot greco-catolic, 6nt6lnindu-ne la 6nt6rcere, și gelos fiind de convenirile n6stre 6ise: Oodichnesc6 D-șeu 6n pace sufletul marelui Ș6guna. Nu uitați c6 pe c6r6rile tr6zdate de el umblați și multe puteți care n6u6 nu ne sunt date. Admir6ți creațiunile și fiți vrednici de El

Brebeneș.

6n fața acestor adev6ruri ne m6r6m, c6 nu roșesc domni dela „Unirea", c6nd ne pun 6n 6erspectivă, c6 vor lupta cu 6meni ca Visarion și Sofroniu, pe cari 6i numesc grecotei și s6rbotei; — dar cari 6n fapt6 au fost b6rbați providențiali, cari au demascat apuc6turile iesuitice, au ap6rat credința adev6rat6 6n v6rtegiul luptelor de desnaționalizare și desbinare a poporului rom6n. Au ap6rat, și-au devenit martiri, și ne m6ng6iem, — c6 nu i-a chinuit turcii și t6tarii, ci netoleranța bisericești catolice, iesuitișii ei.

Colonis6ri.

Am 6is 6n mai multe r6nduri, c6 pe c6nd organele oficiose și unii b6rbați dela c6rma Ungariei susțin sus și tare, c6 a s6sit era 6mp6c6rii naționalit6ților și 6n special a rom6nilor prin o tractare leală și justă și prin p6r6sirea utopiei de a ne magiarisa, pe atunci de alt6 parte s6 pun la cale lucruri, s6 esmit ordinațiuni și s6 crez6 chiar legi, cari dovedesc contrariul la cele 6ise și t6te au 6inta finală magiarisarea.

Aș a este și cu legea de colonisare, care s'a votat 6n diet6 s6pt6m6nile trecute, pun6ndu-se la dispoșiția ministrului de agricultur6 trei milioane de florini pentru scopuri de colonisare. Colonis6rile 6n sine sunt o binefacere pentru o ț6r6, care sau este locuit6 de un singur popor, sau dac6 e poliglotă ele s6 se fac6 cu scopuri curat economice, colonis6ndu-se 6meni de aceeași limbă și origine sau 6nrudiți de ap6rpe, dup6 cum e și 6tinutul.

La noi 6ns6 nu s6 urm6z6 aș a, ci dup6 cum cere scopul magiaris6rii. Guvernul adev6t voiesce a colonisa pe domeniile sale din B6nat, unde rom6nii sunt 6n masse compacte, colonii ungueresci, 6r pe puste dela Tisa și Dun6re voesce s6 str6mute rom6ni și slovaci și s6-i așeze aici 6ntre magiari, d6ndu-le anumite favoruri, c6 s6-i ademenesc6. Scopul este, ca prin coloniile magiare s6 sparg6 masa compactă a rom6nilor 6r pe cei duși pe puste s6-i magiarizeze.

Adec6 scopul e magiarisarea, c6ci dac6 nu ar fi ac6sta și guvernul ar av6 intenții p6rintesci, pe domeniile din B6nat ar trebui s6 colonizeze moși, pe cari i-a adus la sap6 de lemn, 6r pe puste 6ntre ungeri ar put6 aședa secui, cari sunt siliți a lua lumea 6n cap, 6n Rom6nia, c6ci 6n fericita Ungaria nu pot tr6i.

Pentru aceea și noi suntem de p6rerea acelor6 dintre foile n6stre, cum e „Gazeta Trans" și „Tara" etc. cari afl6, c6 colonis6rile, cum voiesce a le face guvernul, constituie un pericol pentru noi, un pericol național, o amenințare de perdere națională. 6mprejurarea, c6 mijl6cele de cari dispune guvernul, sunt slabe și c6 rom6nul greu își p6r6sesce vatra str6moșescă, nu sunt garanții suficiente, ca s6 primim linișt6ți 6n fața ameninț6rii. Guvernul face 6nceputul și dac6 i va succede, ve cere din an 6n an credite mai mari și va acorda favoruri mari, cari vor seduce și pe rom6nii, iubitori de glia p6rintescă.

Astfel trebuie s6 fim cu atențiune și s6 ferim poporul nostru de acest r6u pe t6te c6ile permise de lege, ar6t6ndu-i, c6 favorurile promise numai 6n aparință sunt favoruri, pe c6nd 6n realitate coloniști au s6 se lupte cu mai mari greut6ți, ca acas6, dovad6 ciang6ii colonis6ți, cari deși au fost guguliți de magiari, au trebuit partea cea mai mare s6 fug6 6nd6rșit 6n Bucovina, am6riți ca vai de ei, dup6 ce și-au v6ndut și pr6dat ce biat6 au avut pe acav6.

La cestiunea ardelen6!

6ns6mnatul 6iar „L. Independance Belge" din Brusela public6 p6rerile lordului Eduard Fitzmaurice fost secretar de stat, privit6re la cestiunea ardelen6, p6reri ce le a exprimat 6n o convorbire avut6 cu un rom6n din Transilvania. Estragem din acest articol urm6t6terele:

La redeschiderea sesiunii actuale a dietei magiare, d-nii Wekerle și Hieronymi, ministru de interne, recunoșc6nd

întru-câtva legitimitatea nemulțămirii românilor, au declarat ce e drept, „că guvernul să fi dispus să facă dreptate unei părți din reclamațiunile lor, întru cât ele nu s'ar pune la unitatea statului magiar. Dar aceste promisiuni ale ministrului n'au fost contră. Spre a mulțami pe naționali, ci din contră. Căci ideea de dreptate magiară este în flagrantă opozițiune cu drepturile și aspirațiunile eele mai legitime ale magiarilor. Astfel modul, cu care ar voi guvernul să facă dreptate românilor, ar însemna estermnarea rasei lor ca individualitate națională.

„Eu cred, că una dintre nenorocirile Ungariei, pe care și un diplomat al nostru a indicat-o odată este, că bărbații sei de stat nu au ideile atât de largi ca predecesorii lor, așa c. e. ca contele Andrassy. Acei bărbați fuseseră formați în școala eciliului după 1849, văduseră lumea, văduseră Europa în mare și adevăratele rapoarte ale națiunilor. Acum Ungaria nu mai are decât bărbați, fără îndoială de un mare talent, dar puțin particulariști în ideile lor“.

„În țesă generală, ceea-ce-mi bate mai mult la ochi în toate cestiunile de felul acesta, e că este de cea mai mare importanță de a nu perde din vedere marile state care domineză pe celelate. Ei bine, nu uitați nici odată că adevăratul pericol pentru libertatea naționalităților din orient, care ca și dumnévoastră, nu sunt slave, este Rusia. Rusia este marele pericol internațional, fiind-că este un stat, care se bazează pe principii esențial opuse. Feriți-ve deci-ce cas s'antă de acțiunea Rusiei. Este o datorie față cu civilizațiunea modernă, pe care aveți s'o îndepliniți. Din fericire diplomația rusă nu este atât de fină, precum se crede. Este imposibil de a se imagina ceva asemenea conduței Rusiei oficiale dela resboiul cu Turcia. Țarul n'avea decât să se fină liniștit, și după densusul succesorii ar fi fost împărați obișnuiți ai bulgarilor. Dar această este marea greșală a diplomației rusești de a voi totdeauna să fie prea fină, și când și-a pierdut părțida, să devină prea brutală! Aci mi-și indicat, că ideea d-văstră ar fi o confederațiune în care ar intra egal România, și vă întreb, cine ar fi regele în acest cas: Ar fi regele Ungariei sau regele României?“

„Este tocmai spre a face pe magiari să recunoscă pericolul, la care espun patria din partea Rusiei, dacă patrioții transilvăneni protesteză contra politicii lor violente și orbe. În acest moment, șefii românilor din Transilvania sunt încă stăpâni pe masași. Dar în ziua, în care toate aceste populațiuni, sentinele ale regiunilor celor mai importante din punctul de vedere strategic, ce are monarhia, ar desera complet de îndulcirea sorții lor, ar pute să aplice o ureche binevoitoare agenților ruși, și atunci, vai, ar fi prea târziu pașilor guvernului ungar de a reveni asupra pașilor sei. În ceea-ce privește federațiunea monarhiei austro-ungare, la care s'ar însoși și România, eu imi închipesc între aceste țeri, un fel de alianță defensivă și permanentă, ceea-ce nu este posibil în împrejurările actuale. În acel cas, România și-ar pastra în mod complet suveranitatea și independența“.

Noutăți.

Dela curtea română. Maj. Sa regele Carol a suferit de influență. După informațiunile mai nouă, bôla s'a mai ușurat. Altețele Lor regale principele Ferdinand și principesa Maria au sosit în București.

Érași „Unirea“. De un timp încôce „Unirea“ s'a apucat éra de „nobila misiune“ de a ataca și bajocori biserica noastră. Mai în fie-care număr al ei aflăm câte o „florică“ de aceste, forțată și suicită ca vai de ea. Astfel în nrul ultim o corespondență din B-pesta, în care între altele se descrie cazul lui Gerasim Petrovici, în redacțiunea „Gazetei“ (Petrovici, căci de el e vorba) ômenilor să arete acolo binecuvântările constituționalismului bisericeii neunite. Ei poftim, ticăloșia unei persoane bisericesci s'erbesci să pune în

socotela constituțiunii bisericeii „neunite. Acésta ar fi în sine un lucru de ris, tras de p'ér, care de sigur, că nu servește spre lauda fôiei, dar „Unirea“ face același lucru ași, îl face mâne, cu scopul de a bajocori tot ce are mai scump biserica noastră. Nu înțeleg lucrurile pe acesta cale? Mereu atacăți din partea ei, noi trebuie să ne apărăm și lupta e pornită. În loc de a ne respecta reciproc biserica, se produce între noi luptă, care pôte să ia csteniune și în afară de redacții și în ori-ce cas suntem curioși să ne rămâna „Unirea“ că lupta și dușmănia acésta, produsă de ea, ce folosi are și va avea poporul român, națiunea română?“

Bugetul magiarisării. „Kultur-egy-let“ ul și-a publicat raportul de pe anul 1893. Estragem câteva date. Averele societății e 1,021.880. A crescut deci din anul trecut cu 101.000 fl. (100.000 lei) a fost 949,105 fl.) Bugetul anual e de 50.271 fl. 45 cr. — Activitatea înveninătoare a societății s'a estins asupra a lor 143 comuni, numărul filialelor e de 60. În anul trecut prin testamentul unui anonim a primit 34.999. Pădurile contelui Kun-Kocsárd i-a adus 14.703 fl. Pe lângă aceea făcând un șir de fundațiuni de câte o 1000, 500, 100 fl. în favorul ei, ca să și împlinescă scopul: „nu magiarisarea violentă, ci apărarea cauzei periclitată a magiarismului“.

O fundațiune a patriarhului Brancovic. La 25 Ianuarie c, patriarhul s'erbesci Brancovic a întemeiat o fundațiune pentru ajutorarea școlilor confesionale s'erbesci, la care el a contribuit de-oamdata cu 10.000 fl. v. a.

Partid nou. Scirile din Budapesta anunță, că s'a scirile un nou partid de anpus din membrii, cari au părășit partidul liberal. De președinte a fost ales Toma Pechi. Cont. Szapáry încă a intrat. Densusul a promis, că va veni și cu un program de acțiune.

Poporațiunea orașelor din România s'a sporit în luna Noembre 1893 cu numai 171 suflete, un spor de tot mic în comparațiune cu luna Octobrie, în care sporul a fost peste 400 suflete.

Casele domnitore în anul 1893. Numărul membrilor caselor domnitore din Europa a fost la 1 Ianuarie 1893 de 715. În cursul anului au murit 10, dar s'au născut 11 membri. Astfel la 1 Ianuarie 1894 au fost 716 membri.

Căsătorii s'au încheiat în anul 1893 cu totul de ce.

Constituirea „România Jună din Viena în ședința sa din 13/25 Ianuarie s'a constituit pe anul administrativ 1894 în următorul mod:

a) comitetul președinte: Drd. med. Titu Liviu Tilea; vicepreședinte; stud. med. Alesandru Vajda-Voevod; secretar I.: stud. fil. Constantin Puican; secretar II.: stud. med. Octavian Mândrilă; casar: stud. med. Octavian Georgianu; controlor: stud. techn. Corneliu Mesaroș; bibliotecar și econom: stud. fil. Petru Macsimiuc;

b) comisia literară: Drd. med. Iulu Anca; stud. fil. Nicolae Puican; stud. for. Ilie Părvulescu; stud. fil. Petru Macsimiuc; stud. for. Isidor Tarnavski;

c) comisia revêdătoare: stud. med. Valeriu Iovănescu; stud. for. George Sêrbul și stud. med. Alesandru Crăciunescu.

Cas de mörte. Ni-se comunică, că parochul gr. ort. Ioan Neagu din Valea-Nandruului după un morb scurt în etate înaintată a încetat din viață în 14 l. c. Rămășițele pământesci ale defunctului s'au înmormântat în 16 l. c. st. v. Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată.

Adunarea generală a reuniunii învățătorilor gr. or. din districtul Devei.

(Încehere)

Urméază raportul comisiunii pentru cenzurarea raportului comitetului

central, care prin referințele seu Vasiliu Milencovici:

a) face propunerea a se erua că din ce cauză președintele reuniunii s'a retras dela președință fără cunostiunea adunării generale? Dânduși destinația generală la deslușirea prezidiului declară acésta eruare de necompetență cu agendele sale.

b) Comitetul central a ținut numai două ședințe ordinare, pentru că v. președintele reuniunii Nicolae Sânzian a luat orele reuniunii Nicolae Sânzian August a. c. conform hârtiei măritului Consistoriu arhidiececan nr. 3210 școlă cea ce s'a luat spre știință.

c) comitetul central a clasificat despărțemintele după activitate și astfel celea cari au lucrat mai cu zel au fost puse în locul prim la care ce comisiunea propune și adunarea primesce, că despărțemintele (fără a li se spune numele.) ș'au îndeplinit chemarea conform impregiurărilor locali.

După mai multe deslușiri din partea președintelui adunarea trece la ordine punându-se în desbatere:

d) Comitetul central a emis pentru cenzurarea și opinierea asupra manualelor: Micul prietin al copiilor de Silvestru Moldovan, Istoria biblică și Istoria bisericească.

Raportul provocându-se la metoda cum sunt compuse acéste manuale, propune și adunarea în anuitate primesce: Micul Prietin al copiilor este un manual nou, compus după sistemul normal al cărui metod ușor cu șicuri scurte litere frumoșe, ușore și bine de cunoscut, hârtia fină, intrunesc toate condițiunile; acest manual împreună cu celelate școlă sunt manuale, și Istorie bisericească sunt manuale, și Istorie bisericească re pentru școlă, pre cari le recomandăm tuturor membrilor reuniunii cu căldură spre introducere în școlă.

e) Bugetul se vôtează întocmai și se concrede comitetului central.

Fiind timpul înaintat ședința se încheiă la 1 óra și se anunță următoarea la 3 óre p. m.

Ședința a IV-a se deschide la 3 óre p. m. și se pune la ordine după constatarea membrilor prezenți raportul comisiunii financiare, al cărei propuneri făcute prin referentul Ilariu Tulburea s'a primit întocmai.

Se pune la ordine disertațiunea „Disciplina școlară“ în școala populară de Constantin Baicu.

Acésta lucrare s'a ascultat cu mare atențiune din partea membrilor și fiind foarte instructivă adunarea îi vôtează și de astădată că este născut pentru cariera învățătorască, care o îmbrășoșeză cu căldură și iubire.

Se primesce apoi propunerea membrului George Danil, de a se elabora din partea comitetului împărțirea órelor pentru o școlă cu unul și cu doi învățători.

Asemenea se primesce și se concrede comitetului propunerea d-lui Constantin Baicu, de a se însărcina pentru procsima adunare generală mai mulți membrii cu elaborarea mai multor disertațiuni pedagogice și didactice.

Tot de asemenea se primesce propunerea dlui Reitescu, ca în sensul statutelor § 9, toți cei cari nu au luat parte la ședințele adunării generale să se pedepsescă ca indiferenți și nepăsători, la recercarea prezidiului, prin concrede autorității bisericesci.

În fine următorul la ordine conform programei, punctul ultim, adecă îndeplinirea locurilor vacante respective alegerea de președinte, pentru care scop ședința se ridică pentru 5 minute.

Redeschidându-se ședința se descopere și se făcând propunere prin dl Constantin Baicu unanime înțelegere ca agendele reuniunii până la sfârșitul periodului se concrede vicepreședintelui Nicolae Sânzian, carele și așa are cunostiță de ajuns, are voiă la

lucru și ne represintă reuniunea cu demnitate.

În urma acestora vicepreședintele vorbesce cătră membrii reuniunii, că precum dela 1879 până în ziua de astăzi a lucrat pentru binele și prosperarea reuniunii așa și ce atât mai vortos acum, având cunostiță mai vastă, voință firmă și teren mai larg de activitate, se va nisui a corespunde distincțiunei cu care a fost onorat. Acésta declarațiune cu plăcere generală și cu mare satisfacțiune între știgări „să trăiescă“ s'a luat spre știință.

Școala a treia s'a designat pentru excursiuni.

Cu acésta eshauriată programa președintele prin un discurs bine executat, cu cuvinte alese a declarat ședința adunării generale din acest an de închisă, mulțamind membrilor pentru zelul arătat, pentru ordinea esemplară și pentru viul interes cu cari s'au distins.

Mulțamesce în semn de stimă și de recunoscintiă adm. protopresbiter Avram Stanca, proșilor din loc și dlui Marcu Moldovan, care ne-a oferit spațiosă sa odăia pentru ținerea ședințelor, precum și poporului pentru buna primire și tuturor, cari ne au onorat cu prezența lor ședințele; deci și pe calea acésta cu mare însuflețire în numele tuturor colegilor le aduc sincerile noastre mulțamit și recunoscintiă pentru că au trăiescă petrieni, la mulți fericiti ani.

Înainte de despărțire adunarea mulțamesce președintelui pentru conducerea înțeleptă a ședințelor ér defigerea locului pentru viitoarea adunare generală se concrede comitetului central.

Cu acésta încheiată fiind adunarea generală, o parte a membrilor au rămas aici în Petrila, ceialalți s'au dus la Petroșeni; unii apoi au călătorit cu trenul ér alții au rămas aci. Cei cari au rămas aci împreună cu președintele s'au adunat la o cunoscintiă și conform însărcinării adunării generale au mers în corpore la locuința dlui adm. protopresb. Avram Stanca unde mulțamindu-i pentru viul interes arătat și dovedit față de mersul regulat al reuniunii și pentru sucursul dat spre ușurarea greutății membrilor reuniunii tabloul marului Archiepiscop și metropolit „Andrei“ prelângă o frumoșă vorbire din partea președintelui, la care dl adm. protopresb într'o vorbire medușe mulțameste membrilor reuniunii pentru distațiunea afirmând, că nu a făcut alta decât și-a împlinit numărul datorință față de membrii; dorește ca de acum într'un an să ne pôtă saluta iarăși în o comună de ale noastre de lângă Petroșeni.

În ziua următoare fiind timp ploios — urit — am petrosat și locuri mai interesante din Petroșeni, și ne am depărțat ducând cu noi suvenirii dulci și plăcute pre cari nu le vom uita, ba vor rămânea ne șterse diu inima membrilor cari au participat la adunare.

Bibliografie.

„Vatra“ Nr. 2 a apărut cu sumariul, ce publicăm mai jos și cu o sumă de ilustrațiuni splendid reușite. Iată sumariul:

Tecst:

Graiul omenesc de Ioan Slavici. — Flôrea și păreul de Vasile D. Păun. — În clasă de George Murnu. — Vestea de I. L. Caragiale. — Copacul de Traian Demetrescu. — Mara de Ioan Slavici. — Lupii în Vatră de Petru Dulfu. — Rêsbunare de Carmen Sylva. — Mama de George Coșbuc. — Fel de fel de * * *

Ilustrațiunile:

Evlavie. — Din munții noștri. — Tot a manevra. — La bal. — Zur-

bagiul. — Sărăcuții de ei. — Ilustrațiile de la „Lupii în Vatră”. — Vrei să te zugrăvesc? — Liseta. — Ode.

„Vatra” apare în editura librăriei scolare C. Sfetea, București, de două ori pe lună și costă pentru Austro-Ungarie 24 corone pe an.

Nr 8/894

[12] 2-3

EDICT.

Nicolae Florescu, recte Cenușe gr. or. dir Preșmer, carele de 3 ani trecuți a părăsit cu necredință prelegiuta sa soție Ana Cranga gr. or. din Târlungeni, fără de a se sci local ubicațiunei lui prezente, se citeză prin acéste, ca în sensul părăntescei reso-

luțiuni consistoriale dto 14 Decembre 1893 Nr. 7962 B. se se prezenteze în termin de 6 luni dela prima publicare a acestui edict în „Telegraful Român,” căci la din contră și în absența lui se va pertracta și decide procesul divorțial intentat de soția sa contra lui.

Brașov, 14 Ianuarie, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului

Ioan Petric, protopop.

Szám: 91-1894 Szobenvármegye alispánja.

Pályázati hirdetés.

Szászsebes rendezett tanácsu városnál üresedésbe jött 800 frtnyi fizetéssel és 10% drágasági pótlékkal javadalmazott főjegy-zői állásra pályázatot nyitok.

Felszólítom mindazokat, kik ezen állást megnyerni ohajtják, hogy születési bizonyítvánnyal és az 1883 évi I tezikkk kávetelte minősültségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványukat folyó évi február hó 28-áig alólírott-nál adják be.

Nagyszében, 1894 Január 24-én.

[13] 2-2

Reissenberger, alispán.

Terno! Terno!

Cel mai bun isvor de ajutorare în timpurile grele este un câștig terno!

Un terno la timp potrivit, e cea mai mare bucurie.

[14] 1-1

Acésta se póte face ușor cu combinațiunile de joc ale lui Ditrichstein. Pe numerii de noroc ai lui Ditrichstein urméză de regulă multe câștiguri. Pentru tragerile cele mai apropiate din Viena, Praga, Graz, Brún și Triest sunt numerii cu esactitate calculați și gata de espedat din partea d-lui Maurizio Ditrichstein în Budapesta (adresă mai detaiată nu trebuie). Toți cei ce vreau ajutoriu ori țintesc la un câștig sigur se se adreseze incredințați la dl Ditrichstein, care e gata a răspunde cu în-tórcerea postei la totă epistola, în care se se pună 3 marce de 5 cr. Numai epistolele recomandate se primesc, deótre-ce alte epistole se pot pierde și dau ansă la reclamațiuni.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobere 1893.

Table with multiple sections: Budapesta Predeal, Budapesta - Arad - Teiuș, Budapesta, gara de vest - Orșova - Verciorova, Cucurdea - Oșorheiu - Reg. sás., Arad - Timișóra, Simeria (Piski) - Petroșeni - Lupeni, Simeria (Piski) - Hunedóra, Brașov - Chezdi-Oșorheiu, Murăș-Ludoș - Bistrița. Each section contains train schedules with columns for train type, time, and stations.

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceți de sus în cele jos, însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte